

Handläggare: Daniel Liljendahl
Telefon: 08-508 25 026

Till
Socialtjänst- och
arbetsmarknadsnämnden

Boende för hiv-positiva hemlösa missbrukare

Ansökan om ekonomiskt stöd från RFHL

Förslag till beslut

Socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden avslår RFHL:s ansökan.

Dag Helin

Eddie Friberg

Sammanfattning

Riksförbundet för hjälp åt narkotika- och läkemedelsberoende (RFHL) ansöker om 4 000 tkr för att starta ett lågtröskelboende vid Stureby Sjukhem. Den primära målgruppen för boendet är hiv-positiva missbrukare. Grundtanken bakom projektet är att de hiv-positiva som idag bor på stadens olika akut- och lågtröskelboenden och/eller är uteliggare och som på grund av sitt missbruk inte klarar en mer ordnad boendeform ska erbjudas plats för att därigenom lättare klara sin medicinering. RFHL menar att det till stora delar saknas förutsättningar för den tänkta målgruppen av sköta sin medicinering idag. Förvaltningen bedömer att finns tveksamheter dels kring det behov som RFHL menar finns till att driva ett boende likt det beskrivna, dels om verksamheten kommer att kunna få en stabil ekonomi. Det föreligger en uppenbar risk att verksamheten inte kommer att kunna bära sina egna kostnader.

Socialtjänst- och arbetsmarknadsförvaltningen föreslår att RFHL:s ansökan avslås.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av socialtjänst- och arbetsmarknadsförvaltningens kansliavdelning.

Ansökan

Riksförbundet för hjälp åt narkotika- och läkemedelsberoende (RFHL) ansöker om 4 000 tkr för att starta ett lågtröskelboende vid Stureby Sjukhem.

Denna summa är uppdelad i tre delar. Den första, och största, delen omfattar 2 500 tkr och är ett investeringsbidrag för ombyggnaden av lokalerna. Den andra delen av ansökan avser ett startbidrag om 750 tkr. Den tredje delen av ansökan avser en förlustgaranti om 750 tkr. Dessa tre delar av det sökta bidraget beskrivs utförligare nedan.

Sökande

RFHL är en organisation som verkar för ett samhälle fritt från missbruk. Men på vägen dit är det angeläget att de individer som har en beroendeproblematik och andra problem relaterade till missbruket erbjuds stöd och vård.

RFHL har sedan tidigare samverkan med staden. Organisationen har ett lågtröskelboende på Magnus Ladulåsgatan där man blockförhyr lägenheter av Stiftelsen Hotellhem. Vidare har man verksamheterna Qvinnoqulan och Q-jouren. Två verksamheter som riktar sig till kvinnor med aktuell eller tidigare missbruksproblematik.

Socialtjänstnämndens organisations- och föreningsutskott beslutade 2008-11-20 att bevilja RFHL 450 tkr i projektbidrag för Qvinnoqulan. Medlen avser driften under 2009. Q-jouren finansieras med hjälp av medel från Länsstyrelsen, 2 200 tkr under 2009.

Verksamhet

Den primära målgruppen för boendet är hiv-positiva missbrukare. Grundtanken bakom projektet är att de hiv-positiva som idag bor på stadens olika akut- och lågtröskel och/eller är uteliggare och som på grund av sitt missbruk inte klarar en mer ordnad boendeform ska erbjudas plats för att därigenom lättare klara sin

medicinering. RFHL menar att det till stora delar saknas förutsättningar för den tänkta målgruppen av sköta sin medicinering idag.

En person, missbrukare eller inte, som är hiv-positiv har alltid en personlig läkare som övervakar virusnivån i kroppen och utifrån dessa värden avgör om medicinering är nödvändig. Det är individuellt hur snart efter smittotillfället som medicineringen bör inledas och det kan ibland gå ca 10 år innan bromsmediciner är nödvändiga. Individens allmänna hälsostatus kan dock påverka när medicineringen bör inledas. Generellt bör en inledd medicinering inte avbrytas utan att läkaren finner detta möjligt då hiv-viruset i vissa avseenden stärks av bromsmedicineringen. Bromsmedicinerna håller dock virusnivån i schack. Det är således angeläget för den enskilde att boendeformen är relativt stabil om det är en förutsättning för att medicineringen upprätthålls.

RFHL kommer inte kräva drogfrihet för att erhålla en lägenhet. Men organisationen menar att en mer ordnad boendeform underlättar och möjliggör en nertrappning av missbruket hos den enskilde.

Personalen på boendet kommer inte att rekryteras utifrån medicinsk kompetens, man kommer heller inte aktivt leta efter socionomer, behandlingsassistenter eller några andra särskilda yrkeskategorier. Personalen bör istället ha egen erfarenhet av missbruk och kanske även hiv. De boendes hälsotillstånd och missbruk kommer således inte att hanteras på annat sätt än genom mellanmänniska kontakter. RFHL menar att det inte är nödvändigt med kvalificerad personal för att uppnå de önskade resultaten. Planen är att det under dagtid på vardagar ska vara två personer i tjänst. Övrig tid bemannas av en person åt gång, men med möjlighet till förstärkning genom en vikariepool. Beroende på hur många hyresgäster som bor på boendet för tillfället och hur pass krävande de är kan man i viss mån anpassa storleken på personalgruppen.

Målgrupp

Målgrupp för det tänkta boendet är i första hand hiv-positiva missbrukare som inte har en egen bostad utan är hänvisade till stadens akut- och lågtröskelboenden och/eller är uteliggare. RFHL anger inget bestämt antal, men menar att gruppen är stor och att det är svårt för dem att få hjälp inom dagens boendeutbud. Det finns ingen statistik över hur många hiv-positiva individer som bor i Stockholms stad. Ej heller kan man utläsa antalet nydiagnostiserade fall inom staden. Statistiken är sorterad på de olika vårdklinikerna som sedan ingår i landstingets helhetsbild.

Klinikens geografiska placering går ej att använda som utgångspunkt för dess besökares hemvist.

Under 2008 inrapporterades 19 nya fall av hiv-infektion inom gruppen intravenösa missbrukare i Stockholms län, varav merparten smittades inom länet. En av dessa 19 hade utvecklat aids vid testtillfället. Antalet aidsfall inom gruppen intravenösa missbrukare är över tid lågt och det går inte att dra några slutsatser.

Generellt är gruppen intravenösa missbrukare väl kartlagd avseende hiv och andra infektioner. Det pågår också ett flertal projekt och/eller verksamheter som syftar till att förmå olika individer att testa sig samt att hålla kontakten med sin läkare. Bland dessa projekt/verksamheter kan nämnas testning och rådgivning på Kronobergshäktet och Convictus arrangerar uppsökande arbete samt skjuts till Infektionskliniken i Huddinge. Convictus bedriver även testning i flera av sina verksamheter. Mörkertalet, det vill säga oupptäckta hiv/aids-fall bland de intravenösa missbrukarna, antas vara lågt.

Lokal

RFHL har för ändamålet erbjudits en korridor i anslutning till Stureby Sjukhem. Vården, Micasa, har i samråd med RFHL konstaterat att lokalerna behöver genomgå en renovering innan de blir beboliga. Renoveringskostnaderna ska täckas av det sökta investeringsbidraget. Lokalerna ska efter renovering rymma åtta enrumslägenheter samt vissa gemensamma utrymmen. Hyreskostnaden för lokalen är 400 tkr, vilket ger 4 166 kr per lägenhet och månad.

I nära anslutning till det planerade boendet finns ett flertal förskolor och en vårdcentral. Även Stureby Sjukhem, ett behandlingshem i regi av Kristallen AB och stadens eget boende Gamlebo ligger i grannskapet.

Ekonomi

Den planerade totalkostnaden för boendet inklusive hyra är cirka 2 947 tkr. För det första året tillkommer även den ovan nämnda renoveringskostnaden om 2 500 tkr. Totalt ger detta en kostnad om 5 447 tkr för det första året.

RFHL ansöker om 4 000 tkr för boendet. Denna summa är uppdelad i tre delar. Den första, och största, delen omfattar 2 500 tkr och ett investeringsbidrag för ombyggnaden av lokalerna. RFHL önskar att SAN ansöker om dessa medel för deras räkning av de avsatta investeringsbidraget för ny- och ombyggnader för att

minska hemlösheten. De lokaler som är tänkta för denna satsning kräver en renovering. Normalt finansieras renoveringar med framtida hyreshöjningar. Hyresvärden, Micasa, har dock inget att invända mot att få en klumpsumma istället. RFHL ser det som angeläget att få en så låg hyra som möjligt.

Den andra delen av ansökan avser ett startbidrag om 750 tkr. RFHL räknar inte med full beläggning det första verksamhetsåret varför ett visst driftbidrag är nödvändigt. Enligt planerna ska dock boendet vara självfinansierande efter det första året.

Den tredje delen av ansökan avser en förlustgaranti om 750 tkr, som ska täcka inkomstbortfall främst på grund av en för låg beläggning. Dessa medel kommer endast att nyttjas om det är nödvändigt.

Förutom ovanstående ska boendet finansieras dels genom att de boende betalar en hyra, ca 4 100 kr/månad, för sin lägenhet och dels genom en dygnsavgift för tillsyn och boendestöd om 1 050 kr/dygn som placerande förvaltning ska betala.

RFHL planerar att boendet under det första verksamhetsåret kommer att ha en genomsnittlig beläggning på ungefär hälften av de totalt åtta platserna varför ett visst stöd från SAN blir nödvändigt. Efter sex till åtta månaders drift räknar man med full beläggning.

Boendet beräknas kosta netto ca 250 tkr per månad med full personalstyrka och hälften av lägenheterna uthyrda. De kostnader som bärs av hyresintäkter och boendestöds kostanden är avdragna. Varje lägenhet som är uthyrd genererar drygt 35 tkr/månad i hyra boendestödavgift. Även det första årets investeringskostnad om 2 500 tkr är avdraget.

Den planerade totalkostnaden för boendet inklusive hyra är cirka 2 947 tkr. För det första året tillkommer även den ovan nämnda renoveringskostanden om 2 500 tkr.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen har för att säkerställa ett fullgott beslutsunderlag undersökt vilket behov som finns av det tänkta boendet hos Enheten för hemlösa, som enligt RFHL är den enhet som rimligtvis borde stå för merparten av placeringarna. Vidare har även priserna mellan olika boenden jämförts. Förvaltningen bedömer att det på den nu existerande boendena finns rutiner för att hantera de problem som målgruppen har. Det finns även rutiner för att hantera medicineringen och de som är hiv-

positiva särbehandlas inte. Personalen har kunskap om hiv och deltar i arbetet med att stödja klientens medicinering. De personer som är hiv-positiva och är placerade i olika boenden har regelbunden kontakt med läkare. De har i allmänhet en regelbunden kontakt med infektionskliniken på Karolinska Universitetssjukhuset i Huddinge. Alla som bor på något av stadens boenden har en individuell handlingsplan där sjukdomsbilden, inklusive hiv, ingår som en naturlig del.

Det finns således goda möjligheter för hiv-positiva missbrukare att få hjälp inom det nuvarande boendebeståndet.

Vad gäller ekonomin och prissättningen finns det skäl att anta att RFHL inte kommer att kunna leva upp till sina ambitioner avseende beläggningen. De boenden vars prisbild har jämförts med RFHL:s ansökan hade under 2008 en dygnskostnad från 690 kr på Råcksta till 980 kr på Västan. Övriga boenden som ingått in prisjämförelsen är Basboendet 943 kr, Drevvikshemmet 933 kr och Triaden 851 kr. I regel tillkommer det ingen hyreskostnad till dessa priser. För att göra jämförelsen rättvis bör även hyran inkluderas i dygnspriset hos RFHL, som då blir knappt 1 200 kr. Då de tänkta hyresgästerna ska ha en kontakt med socialtjänsten är det inte orimligt att anta att de även kommer att ansöka om ekonomiskt bistånd för hela eller delar av hyran. Generellt är det heller inte fullbelagt på dessa boenden varför det finns skäl att anta att placerande förvaltningar kommer att välja de billigare alternativen. Avgifterna på de nämnda boendena inbegriper även kvalificerad personal, exempelvis behandlingsassistenter, vilket inte RFHL avser att nyttja.

Sammantaget bedömer förvaltningen mot bakgrund av ovanstående att det finns tveksamheter dels till om det finns ett behov av det boende som RFHL avser starta och dels om verksamheten kommer att kunna få en stabil ekonomi. Det föreligger en uppenbar risk att verksamheten inte kommer att kunna bära sina egna kostnader.

Socialtjänst- och arbetsmarknadsförvaltningen föreslår att RFHL:s ansökan avslås.

Bilaga

Föreningens ansökan